

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Roermond, van 6 juli 2012 in zaken nrs. 12/20388 en 12/20390 in het
geding tussen:

de vreemdeling

en

de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel.

Procesverloop

Bij besluit van 24 juni 2012 heeft de minister de vreemdeling opgedragen de Europese Unie onmiddellijk te verlaten (hierna: het terugkeerbesluit). Bij besluit van dezelfde datum is de vreemdeling vervolgens in vreemdelingenbewaring gesteld. Deze besluiten zijn aangehecht.

Bij uitspraak van 6 juli 2012 heeft de rechtbank de daartegen door de vreemdeling ingestelde beroepen ongegrond verklaard en het verzoek om schadevergoeding afgewezen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de vreemdeling hoger beroep ingesteld. Tevens heeft hij daarbij de Afdeling verzocht hem schadevergoeding toe te kennen. Het hogerberoepschrift is aangehecht.

De minister heeft een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

Overwegingen

1. Blijkens het op 24 juni 2012 op ambtseed of ambtsbelofte opgemaakte proces-verbaal van gehoor, bedoeld in artikel 5.2, eerste lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000 heeft de vreemdeling bij die gelegenheid tegenover een hulpofficier van justitie onder meer te kennen gegeven dat hij naar Europa is gekomen omdat hij op zoek is naar veiligheid gelet op de problemen in . Volgens de vreemdeling heeft hij persoonlijk problemen met zijn veiligheid en wordt de bevolking in Soedan min of meer uitgeroeid. Hij was op weg naar Denemarken omdat hij op zoek was naar veiligheid. Hij is niet naar de Soedanese ambassade gegaan omdat hij bang is dat men hem daar vastzet.

De vreemdeling is op dezelfde dag krachtens artikel 59, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000) in bewaring gesteld. Bij brief van 27 juni 2012 heeft de vreemdeling te kennen gegeven asiel te willen aanvragen. Op diezelfde dag is de grondslag van de bewaring gewijzigd in het bepaalde onder b van artikel 59, eerste lid, van de Vw 2000.

2. In zijn grieven klaagt de vreemdeling, samengevat weergegeven, dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat zijn verklaringen in het gehoor van 24 juni 2012 niet zijn aan te merken als een verzoek tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel als bedoeld in artikel 2, aanhef en onder b, van Richtlijn 2005/85/EG van de Raad van de Europese Unie van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus (PB 2005 L 326; hierna: de Procedurerichtlijn) en dat de rechtbank daarbij ten onrechte in aanmerking heeft genomen dat hij reeds twee maanden in de Europese Unie verbleef zonder asiel te hebben aangevraagd. Voorts klaagt de vreemdeling dat, omdat hij als asielzoeker als bedoeld in artikel 2, aanhef en onder c, van de Procedurerichtlijn dient te worden aangemerkt,

Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (PB 2008 L 348; hierna: de Terugkeerrichtlijn) op het moment van inbewaringstelling niet op hem van toepassing was en gelet daarop ten onrechte een terugkeerbesluit is genomen. Tot slot betoogt de vreemdeling dat de minister op het moment van inbewaringstelling ten onrechte niet de krachtens paragraaf A6/5.3.3.5 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (hierna: de Vc 2000) vereiste belangenafweging heeft gemaakt.

2.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 4 oktober 2011 in zaak nr. 201102760/1/V3; www.raadvanstate.nl) moet een door een vreemdeling in persoon ten overstaan van de autoriteiten kenbaar gemaakte wens om hem internationale bescherming te verlenen als een asielverzoek, als bedoeld in artikel 2, aanhef en onder b, van de Procedurerichtlijn worden aangemerkt. Op het moment dat bedoelde wens aldus kenbaar is gemaakt, is een vreemdeling asielzoeker, als bedoeld in artikel 2, aanhef en onder c, van deze richtlijn.

Naar volgt uit hetgeen de Afdeling verder in deze uitspraak heeft overwogen kan een verklaring van een vreemdeling, dat hij hulp wil en zijn leven bij terugkeer gevaar loopt, wanneer deze in persoon ten overstaan van een ambtenaar van de Koninklijke Marechaussee is gedaan, niet anders worden opgevat dan als een verzoek om internationale bescherming, waardoor sprake is van een asielverzoek als hiervoor bedoeld en de vreemdeling aldus asielzoeker is geworden. Dat de vreemdeling het woord 'asiel' niet gebruikt, maakt niet dat om die reden geen sprake is van een aanvraag als bedoeld in artikel 28 van de Vw 2000.

2.2. Gelet hierop kan hetgeen de vreemdeling blijkt het op 24 juni 2012 op ambtseed of ambtsbelofte opgemaakte proces-verbaal van gehoor in persoon ten overstaan van de hulpofficier van justitie heeft verklaard, zoals hiervoor onder 1. weergegeven, niet anders worden opgevat dan als een verzoek om internationale bescherming. Daarmee is sprake van een asielverzoek in de zin van artikel 2, aanhef en onder b, van de Procedurerichtlijn en is de vreemdeling een asielzoeker, bedoeld in artikel 2, aanhef en onder c, van deze richtlijn. Dat de vreemdeling reeds twee maanden in Europa verbleef zonder dat hij in die periode een wens om bescherming kenbaar heeft gemaakt, leidt niet tot een ander oordeel, nu de Procedurerichtlijn een dergelijke uitzondering niet maakt.

2.3. Zoals de Afdeling voorts in voormelde uitspraak van 4 oktober 2011 heeft overwogen, moet een vreemdeling die in afwachting is van de formele indiening van een aanvraag om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen, geacht worden binnen de reikwijdte van artikel 8, aanhef en onder f, van de Vw 2000 te vallen.

In het licht daarvan moet de vreemdeling, nu hij op 24 juni 2012 in persoon tegenover een hulpofficier van justitie heeft verzocht om hem internationale bescherming te verlenen, geacht worden daarmee rechtmatig verblijf als bedoeld in artikel 8, aanhef en onder f, van de Vw 2000 te hebben verkregen. Gelet hierop was de Terugkeerrichtlijn niet op de

vreemdeling van toepassing en is het door de minister genomen terugkeerbesluit onrechtmatig.

In zoverre slagen de grieven.

2.4. Nu de Terugkeerrichtlijn aldus niet op de vreemdeling van toepassing is, was het nemen van een terugkeerbesluit evenwel geen voorwaarde om hem in bewaring te kunnen stellen. Derhalve heeft de onrechtmatigheid van het terugkeerbesluit op zichzelf niet tot gevolg dat ook de inbewaringstelling onrechtmatig moet worden geacht.

2.5. Uit hetgeen hiervoor onder 2.3. is overwogen, volgt dat de vreemdeling ten onrechte op grond van artikel 59, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 in bewaring is gesteld, aangezien hij met ingang van 24 juni 2012 een asielzoeker was en uit dien hoofde rechtmatig verblijf had. De vreemdeling had daarom op grond van artikel 59, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000 in bewaring behoren te worden gesteld. Naar volgt uit onder meer de uitspraak van de Afdeling van 12 januari 2012 in zaak nr. 201104296/1/V3 (www.raadvanstate.nl) maakt de omstandigheid dat de maatregel van bewaring ten onrechte krachtens artikel 59, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 is opgelegd de maatregel van bewaring slechts onrechtmatig, indien deze op dat moment niet krachtens artikel 59, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000 had kunnen worden opgelegd.

Naar eveneens uit voormelde uitspraak van 12 januari 2012 volgt, dient bij een inbewaringstelling van een asielzoeker overeenkomstig paragraaf A6/5.3.3.5. van de Vc 2000 een belangenafweging te worden gemaakt. Volgens deze paragraaf dient het toepassen van bewaring bij vreemdelingen die een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel in willen dienen of ingediend hebben, zo beperkt mogelijk te geschieden en dient een concrete afweging te worden gemaakt met betrekking tot het toepassen van de maatregel in relatie tot de asielaanvraag.

2.6. De minister heeft ter zitting van de rechtbank naar voren gebracht dat hij in de omstandigheid dat de vreemdeling asielzoeker is geen aanleiding heeft gezien van inbewaringstelling af te zien, nu de gronden van bewaring voldoende zijn om deze te kunnen dragen.

2.7. Nu paragraaf A6/5.3.3.5. van de Vc 2000 een concrete afweging met betrekking tot het toepassen van de maatregel in relatie tot de asielaanvraag vereist, heeft de minister niet mogen volstaan met een enkele verwijzing naar de gronden van bewaring en had hij nader dienen te motiveren waarom hij de met de bewaring gediende belangen zwaarder heeft laten wegen dan het belang van de vreemdeling bij het in vrijheid afwachten van de door hem ingediende aanvraag. Derhalve is de inbewaringstelling onvoldoende gemotiveerd en moet de maatregel van aanvang af onrechtmatig moet worden geacht.

Ook in zoverre slagen de grieven.

3. Het hoger beroep is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling de beroepen van de vreemdeling tegen de

onderscheiden besluiten van 24 juni 2012 gegrond verklaren en het terugkeerbesluit vernietigen. Nu de minister de vrijheidsontnemende maatregel reeds heeft opgeheven, kan een daartoe strekkend bevel achterwege blijven. Aan de vreemdeling wordt met toepassing van artikel 106, eerste lid, van de Vw 2000 na te melden vergoeding toegekend over de periode van 24 juni 2012 tot 12 juli 2012, de dag waarop de maatregel van bewaring is opgeheven.

4. De minister dient op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Roermond, van 6 juli 2012 in zaken nrs. 12/20388 en 12/20390;
- III. verklaart de door de vreemdeling bij de rechtbank in die zaken ingestelde beroepen gegrond;
- IV. vernietigt het terugkeerbesluit van 24 juni 2012;
- V. kent aan de vreemdeling een vergoeding toe van € 1.385,00 (zegge: dertienhonderdvijfentachtig euro), ten laste van de Staat der Nederlanden, te betalen door de secretaris van de Raad van State;
- VI. veroordeelt de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel tot vergoeding van bij de vreemdeling in verband met de behandeling van het beroep en het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1.748,00 (zegge: zeventienhonderdachtenveertig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand; het dient aan de secretaris van de Raad van State (bankrekening Raad van State 56.99.94.977) onder vermelding van het zaaknummer te worden betaald.

Aldus vastgesteld door mr. R. van der Spoel, voorzitter, en mr. A.B.M. Hent en mr. N. Verheij, leden, in tegenwoordigheid van mr. A. Wijker-Dekker, ambtenaar van staat.

w.g. Van der Spoel
voorzitter

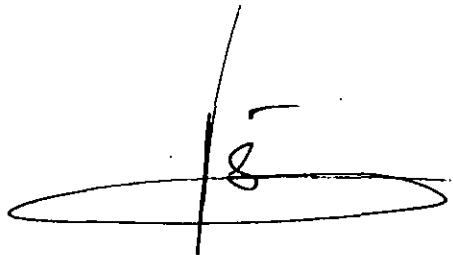
w.g. Wijker-Dekker
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 8 oktober 2012

562-654.

Verzonden: 8 oktober 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' with a horizontal stroke and a vertical stroke, and a smaller 'S' to the right.

mr. H.H.C. Visser